

εις τὰ μαχαζεῖαι των. Μέγισται ποσότητες κυβδήλων νομιμουράτων εύρισκουσι κυκλοφορίαν ἐν Σιάμ, ή δὲ εὐκολία πρὸς διάγνωσιν αὐτῶν ὑπὸ τῶν πιθήκων τούτων εἰναι τοσαύτη ὁστε ὑπερβαίνει καὶ τὴν τοῦ μᾶλλον ἔξηστην ἀνθρώπου. Τὴν δοκιμὴν ταύτην ὁ ταμίας πιθηκός ποιεῖ θέτων τὸ νόμιμα ἐντὸς τοῦ στόματος ἐὰν εἶναι γνήσιον τὸ δίδει εἰς τὸν κύριόν του· ἐὰν δὲ κίνδηλον τὸ θέτει ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοιῶν μορφασμὸν δυσκρεσείας. Ἡ μέθοδος τῆς δοκιμῆς ταύτης θεωρεῖται ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς κύκλοις ως ἀλάνθαστος καὶ ἐπομένως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ παρὰ πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων γίνεται ἀποδεκτή. Ἀλλὰ καὶ τοι ἀλιθῆς καὶ ἀνεκτίμητος ὑπηρέτης εἰς τὸν ἕδιον αὐτοῦ κύριον, φάίνεται ὅτι ὁ θίκας αὐτοῦ χαρακτήρος δὲν εἶναι ὅλως ἀνεπίληπτος. Τὸ φοβερὸν αὐτοῦ πάθος διὰ καρποὺς τὸν καθιστᾷ τὸν τρόμον τῶν κηπουρῶν τοῦ Σιάμ, οἵτινες ἀδυνατοῦσι καὶ δι' αὐτῆς τῆς κτηνώδους βίας νὰ τὸν ἀπομακρύνωσιν ἐκ τῶν κήπων αὐτῶν, καὶ ἐπομένως προσφεύγουσιν εἰς ποικίλλα καὶ διάφορα στρατηγημάτα· ἐν τῶν περιεργοτέρων εἶναι καὶ τὸ ἔξης. Δραστήριος καὶ ἐπιχειρηματίας πιθηκός συλλαμβάνεται καὶ ἐπιμελῶς ῥάπτεται ἐν τῷ δέρματι ἀγρίας γαλῆς· μετὰ τοῦτο ἀφίνεται ἐν τῷ κήπῳ ἐλεύθερος, καὶ ἀμέσως ἀναρριχᾶται ἐν τῇ ἀσυνήθει αὐτῷ δορᾷ, εἰς τοὺς κλάδους καρποφόρου δένδρου μεταξὺ τῶν γυμνῶν συναδέλφων του. Ἄμα ως οὗτοι βίρυψαι τὰ ὅμιματα ἐπ' αὐτοῦ καταληφθέντες ὑπὸ πανικοῦ φεύγουσι μετὰ ὄρυγμῶν καὶ οὐδέποτε ἐπικερχούνται εἰς κήπον τὸν ὅποιον νομίζουσιν ἐπισκεπτόμενον ὑπὸ τοῦ φοβερωτέρου ἔχθρου τῆς φυλῆς των. Ἡ ἀγγελία αὕτη ταχέως διαδίδεται διὰ τῆς κοινωνίας τῶν πιθήκων τῆς γειτονίας, καὶ ὁ πονηρὸς κηπουρὸς ἀπαλλάξτεται εἰς τὸ ἔξης πάσης λαφυρογυγίας.

ΔΙΗΤΗΜΑ

(εἰς τοῦ ἀγγλικοῦ).

ΠΩΣ ΕΙΣ ΟΒΟΛΟΣ ΠΑΡΗΓΑΓΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΝ
ΗΤΟΙ

Η ΤΙΜΙΟΤΗΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΙΣΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

[Συνέχεια, ίδε άριθ. 12].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἐπίσκεψίς εἰς τὴν σκηνήν.

Τὸ ἔαρ ἐκεῖνο, ως καὶ τὰ ἄλλα, παρῆλθεν. Ἡ ἐποχὴ τῆς ἐν Δονδίνῳ διαμονῆς ἦτο μακρότερά τῆς συνήθουσι, διότι ἡ βουλὴ εἶχε σοθερὰ καὶ σπουδαῖς ἀντικείμενα πρὸς συζήτησιν, καὶ αἱ οἰκογένειαι ποθοῦσσαι νὰ ὧσιν εἰς τὴν ἔξοχὴν ἡναγκάζοντο νὰ μένωσιν εἰς τὸ θερμὸν, κονιορτῶδες. Δονδίνην μέχρι τοῦ Αὔγουστου. Ἐν αὐτοῖς ἦτο καὶ ἡ τοῦ σιρ Τζών Τραλαβάου, διστις ἦτον ἐνεργὸν μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡ βουλὴ ἐτελείωσε τὰς ἔργασίας της, καὶ χωρὶς ἀπωλεῖας χρόνου οἱ ύψηλῆς περισπῆς ἔφυγον ἀπὸ τῆς θερμῆς ἀτμοσφαίρας ἵνα μεταβοῦσι καὶ ἀπολαύσωσιν εἴτε τῇ δρείνῃς δροσερᾶς αὐ-

ρχς τῆς Ἐλληνίας εἴτε τῶν ἀναψυκτικῶν σκιῶν τὴν ἀγγλικῶν ἔξοχικῶν ἐπαύλεων.

Οἱ ὑπρέται τοῦ σιρ Τζών ἀνεχώρησαν ὡς σύνηθως μίαν ἢ δύο ἡμέρας πρὸ τῆς λοιπῆς οἰκογένειας ἵνα παρασκευάσωσι τὰ πάντα διὰ τὴν ἀφιξιν αὐτῆς. Οὐδὲς εὐηρεστεῖτο πλειότερον τοῦ Δικ διὰ τὴν προσδοκώμενην ἀφιξιν τῆς οἰκογένειας. Ἡγάπα νὰ βλέπῃ τὰς κυρίας περιπτατούσας ἢ ἐπικευόσας περὶ τὰ κτήματα, καὶ νὰ ἔχῃ τὸ εὔμενός αὐτῶν μειδίαμα καὶ τὸν καθημερινὸν αὐτῶν χαιρετισμόν. Ἐπίσης ἡγάπα νὰ ἔχῃ τὸν ἐνθαρρυντικὸν λόγον διη τὸ βέβαιος ὅτι θὰ ἔδιδεν δ σιρ Τζών δταν ὥρωτα τὸν Νάϋλωρ καὶ τὸν διδάσκαλον περὶ αὐτοῦ, καὶ ἡκουει καλὴν περὶ αὐτοῦ ἔκθεσιν.

Τὴν ἡμέραν καθ' ᾧ οἱ ὑπρέται ἐπρόκειτο νὰ φθάσωσιν ἡ κ. Νάϋλωρ εἴπεν εἰς τὸν Δικ διη εἶχε φίλον ὃστις ἤρχετο νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτοὺς, καὶ ἐπεθύμει πολὺ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ δωμάτιόν του πρὸς καΐρον. Ἐπρότεινεν εἰς αὐτὸν διη θὰ τῷ παρασκευάσῃ κλίνην εἰς τὸ δωμάτιον τῶν τέκνων της πρὸς τοῦτο δὲ τὰ δύο μικρὰ ἔξεφρασαν θερμὴν ἐπιδοκιμασίαν, διότι ἐ Δικ ἦτον ὑπέρ ποτε ἀλλοτε δ νῦν εὐνοούμενος αὐτῶν. Ὁταν ἦλθεν ἡ ἐσπέρα ἐφρόντισε νὰ ἦναι παρὰ τὴν θύραν, ὃστε νὰ ἦναι δ πρώτος νὰ χαιρετίσῃ.

'Η ἀμαξά κηλεῖν ἀλλ' ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ ἔστη πρὸ τῆς σκηνῆς. Ἡ δπισθεν θύρα ἡνοίχθη καὶ δ ὑπρέτης ἐθοήθησε γέροντα ἔξελθόντα, καὶ φέροντα μακρὸν ἐπανωφόριον, καίτοι ἦτο θερμὴν ἐσπέρα, καὶ καλῶς καθαρισμένον κατστέρινον πίλον. Ἡ κ. Νάϋλωρ ἐξηλέθεν ἐν σπουδῇ νὰ τὸν δεχθῇ, ἀλλὰ πρὶν ἡ δυνηθῇ νὰ λαλήσῃ δ Δικ ἔπτη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Βάλτερες.

Ο σιρ Τζών ἐσχεδίασε τοῦτο πρὸς αἰφνηδίαν εὐχαρίστησιν τοῦ Δικ. Ἐζήτησε παρὰ τοῦ Νάϋλωρ νὰ τὸν δεχθῶσιν ως ξένον, καὶ ὅταν εἶδεν διη εὐχαρίστως θὰ ἔπραττον τοῦτο, ἐπρότεινεν εἰς αὐτὸν νὰ διπάγῃ εἰς τὴν ἔξοχὴν μετὰ τῶν ὑπηρετῶν του, καὶ νὰ διαμείνῃ διλγάς ἔδηδομάδας ὑπὸ τὴν αὐτὴν μὲ τὸν Δικ στέγην. Ἐγίνωσκεν διη εἰς ἀμφοτέρους ἡ εὐχαρίστησις θὰ ἦτο μεγάλην παρήγγειλε δὲ τῇ κ. Νάϋλωρ νὰ μὴν εἴπῃ ποιὸς ἦτον δ ἀνημενόμενος ξένος.

Ο Δικ ἦτο πλειότερον ἀλλοιωμένος τοῦ Βάλτερες. Ἐγένετο ψυλότερος καὶ παχύτερος, καὶ αἱ παρειά του ἥσαν στρογγυλότεραι καὶ ἔσδιγνωτεραι ἥσον ἥσαν διόταν ἔζη ἐν τῇ Αὐλῇ τοῦ 'Ρόχων.

Ἐξελθει τώρα κ. Βάλτερες, εἶπεν ἡ κ. Νάϋλωρ, διατην δ πρώτη ἐντύπωσις καὶ οἱ χαιρετισμοὶ ἐτελείωσαν. «Ἐξελθει θὰ πράξωμεν τὸ κατὰ δύναμιν νὰ διατελῆς ἐν ἀναπαύσει, καὶ εἴμαι βεβαία διη θὰ εὐρηται εὐχάριστον τὴν διαμονὴν ἐνταῦθα, καὶ δὲν θὰ ἦναι λάθος μας ἐὰν δὲν εὐχαρίστησης. Ως πρὸς τὸν Δικ πιστεύω διη δὲν θὰ κλείσῃ μάτι ἀπόψε ἀπὸ τὴν χαράν του».

Ἡτον εὐχάριστος ἡ ὑπόδοχη, καὶ διατην δ γέρων ἐπηγένειει τὴν κλίνην εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον τοῦ Δικ, γονυπετήσας ηθύχαριστησε τὸν Θεόν διὰ τὴν νέαν καὶ

ἀπροσδόκητόν ταύτην χάριν ἡτις ἐδόθη εἰς αὐτόν. Ὡς πρὸς τὸν Δίκην, μακρὰν τοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν πρόγνωσιν τῆς, κυρίας Νάύλωρ ὅτι δὲν θὰ ἥδυνατο νὰ κλείσῃ τὸ μάτι του, ἡτον εἰς βαθὺν ὑπνον καθ' ἣν ὄφραν οἱ δύο ἄλλοι παιδεῖς ἔξυπνησαν καὶ ἐπήδησαν ἐπὶ τῆς κλίνης του παιζοντες εἰς αὐτὸν διάφορες παιγνίδια, ὅπως «τὸν ἔξυπνησαν ὅλως διόλου», ώς ἐλεγον.

Δίαν ηὐχαριστημένος καὶ ὑπερήφανος ἡτον ὁ Δίκη λαμβάνων τὸν γηραιὸν αὐτοῦ φίλον εἰς πλήρεις καρπῶν καὶ ἀνθέων κάπους. Τὸ θέαμα τοῦτο δὲν εἶχεν ἵδεις ἔτι καὶ διαν ἡτον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μεγάλων κυρίων. Ὁ Δίκη ἔλαβεν ἀδειαν δι' ὀλόκληρον τὴν ἐπομένην τῆς ἀφίξεως του Βάλτερς ήμέραν, καὶ ἐκ τοῦ σχολείου καὶ ἐκ τοῦ κάπου, καὶ ὁ κ. Νάύλωρ τῷ εἶπε νὰ δῦηγήσῃ τὸν φίλον του δπουδήποτε ζήθελεν. Τοιαύτη ἀδεια τὸν ἔκαμε νὰ αἰσθανθῇ ἐν ἔχυτῷ τὴν σημασίαν κυρίου τῶν αἰτημάτων. Εὗρε δύσκολον νὰ περιορίσῃ τὸ βῆμα του πρὸς τὸ τοῦ Βάλτερς, τοσοῦτον ἡτο πρόθυμος νὰ μεταβῇ ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος, πάντοτε διαθεσιῶν αὐτὸν ὅτι ἐκεῖνο τὸ δποίον ἔμελλε νὰ τῷ δεῖξῃ ἡτο πολὺ καλλίτερον ἐκείνου δπερ εἶχεν ἴδει. Ὁ θαυμασμὸς του Βάλτερς τὸν ηὐχαριστησε λίαν, διότι ἡτον ἀπεριόριστος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ζ'.

Εἰς μὴν παρῆλθε, καὶ δι γέρων Βάλτερς ἔξηκολούθει νὰ ξενίζηται ἐν τῇ σκηνῇ. Ἐκάθητο ἐν εὐδίᾳ ὑπὸ πολύφυλλον δρῦν ἐν τῇ δενδροστοιχίᾳ, ἐνίστε κλίνων ἐπὶ τῆς ράβδου του καὶ ἀναπαυόμενος, ἄλλοτε δὲ ἀναγινώσκων τὴν μεγάλην αὐτοῦ Ιερᾶν Γραφὴν ἀνοικτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων του. Οὐχὶ σπανίως δι σίρ Τζών παρετηρεῖτο καθήμενος παρ' αὐτῷ, διότι ἐτέρπετο ἐκ τῶν παρατηρήσεών του, τοσοῦτῳ πλήρων ἀπλῆς εὐσεβείας καὶ ταπεινότηος, καὶ ἐπομένως διδασκαλίας δι' αὐτόν. Ὁ ὑψηλῆς καταγωγῆς βαρῶνος δὲν ἔθεώρει ἔχυτὸν ὑπέρτερον τῆς διδασκαλίας τῆς ἐκ τῆς συνανάστροφῆς του γηραιοῦ διδοιπόρου, του δποίου η διάνοια ἐφρίνετο δριμάζουσα ταχέως διὰ τὸν κόσμον διτοις δὲν ἥδυνατο νὰ ἥναι πολὺ μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Βάλτερς ήρξητο νὰ διαιλῆ σπουδαίως περὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὸ Λονδίνον. Τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ ἦσαν λεπτὰ καὶ τοι δὲ παρκινούμενος νὰ διαμίνη πλειότερον, δὲν ζήθελε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς ἀγαθότηος του ξενίζοντος αὐτόν. Ἐλεγεν διτις ἐπετράπη αὐτῷ νὰ διανύσῃ ἐνα μῆνα εὐτυχίας ἐν μέσω τῶν ἀγροτικῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ προσφιλοῦς αὐτῷ παιδὸς Δίκη, ἀλλὰ τώρα ἥλθεν δ χρόνος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον καὶ τὰς ἀρχίας αὐτοῦ συνηθείας ἐν δοιδίνω.

«Ισως δὲ αἰσθάνεσθε πλειστέρων ἀνεστιν ἐκεὶ ἡ ἀλλαχοῦ», εἶπεν δι σίρ Τζών, μίαν πρωΐχν, διτις ἐλάλει πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ προσφιλοῦς αὐτῷ θρανίου ὑπὲ τὴν δρῦν. «Ἐξήσατε ἐκεὶ τοταῦτα ἔτη ὥστε δ ἔξοχικόδες οὗτος βίος σᾶς φάνεται δ όχληρός μετὰ τὴν μακρὰν ἔζιν ἐν τῷ ἑτέρῳ.»

«Οχι, ἀπήντησεν οὗτος, τὸ Λονδίνον θέλει φάνεται εἰς ἐμὲ λίαν μονότονον μετὰ μῆνα τοιοῦτον οἴον διήνυσα ἐνταῦθα ἐν τῇ συνοδείᾳ τοῦ παιδός μου, καὶ πάντων δεικνύοντων μοι τόσην εὔγενειαν. Θά ἐπιθυμήσω τὰ δένδρα καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ κελαδήματα τῶν πτηνῶν. Οχι, σίρ Τζών, η καρδία μου θέλει νὰ ἥδυνάμην νὰ τελειώσω τὰς ἡμέρας μου ἐν τῇ ἔξοχῇ, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἄλλως διέταξε, καὶ μοὶ ἐδώκεις κατοικίαν τῆς ὅποιας δὲν εἴμαι ἀξιος, καίτοι αὐτὴ εἶναι ἐν μέσῳ του πλήθους καὶ τοῦ θορύβου. Ἀλλὰ διατὶ λέγω ὅτι θά ἥμην μόνος; Μήπως δὲν θά ἔχω Ἐκείνον — καὶ ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλήν, ώς ἐσυνήθιζε, ἐπὶ τῇ ἀπαγγελίᾳ του μεγάλου ὄντος — «οστις ἀπέθανε δι' ἐμὲ, καὶ μὲ ἀγαπᾷ, καὶ οὐδέποτε θέλει μὲ ἐγκαταλείψει;»

«Ο σίρ Τζών ἐσιώπα» εἶτα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν περὶ ἀντικειμένου τὸ ὅποιον εἶχεν ἐν τῷ νῷ ἐπὶ τινας ἡμέρας. «Εχεις δίκαιον, φίλε μου», εἶπεν, «οὐδὲν μέρος δύναται νὰ ἥναι ἔρημον εἰς σέ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει βεβαίως ἀγρυπνεῖ ἐπὶ σου μέχρι τέλους. Ἀλλ' ὑπόθεσε ὅτι Ἐκείνος ἔδεικνυε ὅτι ἐφρόντιζε περὶ σου εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ σοὶ δώσῃ κατοικίαν ἐν τῇ καμηλή ταύτῃ. ἔνθα θά ἐλαμβάνετο φροντίς διὰ σὲ ἐν ὑγείᾳ καὶ ἀσθενείᾳ, ἔνθα τὰς ἐπιλοίπους ἡμέρας του βίου σου θά διήρχετο ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀναπαύσει, δὲν ζήθελες ἀκολουθήσει τὴν ἐπιθυμίαν του;»

«Βεβαίως, βεβαίως,» ἀπήντησεν ὁ Βάλτερς, οὐδόλως κατανοῶν τὸν σκοπὸν τῆς παρατηρήσεώς του. «Ἀλλ' ἀφοῦ τοιαύτη δὲν ὑπῆρξεν η θέλησις αὐτοῦ, εὐχαριστῶ αὐτὸν εύγνωμόνως διὰ τὸ μικρόν μου δωμάτιον ἐν τῇ πόλει.»

«Πρόσεξε νῦν εἰς ἐμὲ, φίλε μου», εἶπεν δι παρόντας. «Μοὶ φάνεται ὅτι ὡς ἥλθεν εἰς τὴν καρδίαν μου νὰ λέσθω τὸν Δίκη ἐκ τῶν σκηνῶν τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ πειρασμοῦ εἰς τοὺς ὅποιους ἡτον ἐκτεθειμένος ἐν τῇ Αὔλῃ τοῦ Ρόχαν, οὕτω νῦν διδεται εἰς ἐμὲ η περίστασις νὰ λέσθω τὸ προνόμιον νὰ καταστῆσω τὰ τελευταῖα σου ἔτη ἀνετάπερα η δσον ἥσαν ἐν τῇ κατοικίᾳ σου ἐν τῇ πόλει. Η πρότασις θίνη ἐπιθυμῶ νὰ σοὶ κάμω είναι η ἔζης: «Ἔχω οἰκίαν ἐν τῷ χωρίῳ τὴν ὅποιαν ἔδωκα διὰ βίου εἰς πιστὴν ἀρχαίαν ὑπηρέτριαν, ητις κατοικεῖ ἐν αὐτῇ μετά τῆς ἀνεψιᾶς της. Είναι μεγαλητέρα η δσον ἀναγκαιοῦ εἰς αὐτὴν, λέγει δὲ ὅτι θά ἥδυνατο νὰ ἔζουκονομήσῃ τὴν μικρὰν αἴθουσαν καὶ τὸ δωμάτιον τοῦ ὑπνοῦ, καὶ ὅτι θά ἔχαιρε πολὺ νὰ σὲ ἔχῃ ώς ἔνοικον, αὐτὴ δὲ καὶ η ἀνεψιά της θά κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν νὰ σὲ περιποιθῶσιν. Αναλαμβάνω ἐγὼ νὰ ἀποζημιώσω πᾶν δ,τι χρειασθῇ διὰ σὲ, ὥστε δὲν ἔχεις ἄλλο η νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὸ Λονδίνον νὰ λέσθω τὰ πράγματα σου, νὰ ἀποχαιρετήσῃς τὴν ἐνεστῶσαν οἰκοδέσποινά σου, καὶ νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὴν νέαν ἔξοχικήν κατοικίαν σου, ἔνθα δύνασαι νὰ ἰδῃς τὸν Δίκη καθενάστην.»

«Ο Βάλτερς ἐσιώπα. Δέν ηδύνατο νὰ λαλήσῃ η ἔρημος καρδία του γέροντος ἐσκίτησεν ἐπὶ τῷ λογισμῷ ὅτι θά ἔσει πλησίον τοῦ παιδός τῆς ἀγάπης του.